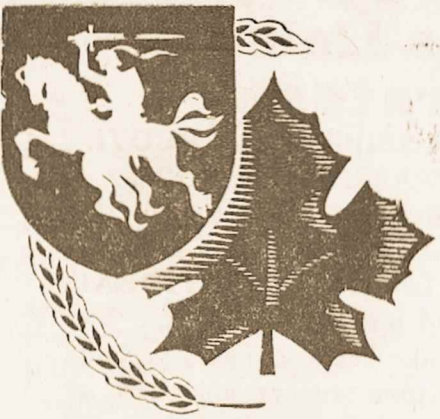

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba
Published by the Lithuanian League of Canada

Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa

A D R E S A S:
7722 GEORGE ST., VILLE LASALLE, MONTREAL 32, P.Q. CANADA

Nr. 28 (479) KAINA 15 ct.

MONTREAL, 1956 m. LIEPOS-JULY 18 d.

PRICE 15 ct. XVI METAI

Politinė įvykių savaitė

AMERIKOS KARO LĖKTU VAI VIRŠ LIETUVOS?

Zarubino nota Amerikai. — Dulles atsakymas. — Žadeikio pastabos. — Darbininkų reikalavimai iš Poznanės persimėtę į Vengriją ir Čekoslovakiją. — Kovos vengrų lėktuve davu sio 7 lavonus.

Kaip bevertintume šių savaičių tarptautinius įvykius, vis dėlto turėsime pripažinti, kad šios savaitės yra didelio politinio persilaukimo laikotarpis.

Viso pasaulio komunistai su krėsti ir dezorientuoti Stalino nuvertinimo, ypač, kad po viso to nesulaukiama jokių ženklų, kad Kremlius kriminalistai bent kuo pasuktų gyvenimą žmoniškoms kryptims.

Šioje Chruščiovo dezorientuotoje būsenoje, PRADEDAMA REIKŠTIS LAISVĖS DVASIA IR LAISVĖS RYZTAS.

Darbininkai, kaip visuomet būvę pirmieji laisvių reikalautojai, ir dabar išeina laisvių reikalavimo avangardan. Po Poznanės, darbininkai, tiksliai jau žymiai organizuočiau ir sąmoningiau laisvės ir teisių reikalavimus išskėlė Čekoslovakijoje ir Vengrijoje. Čekoslovakijoje Gotvaldo fabriko darbininkai, o Vengrijoje Rakosi

LIETUVOS MINISTERIO AMERIKOJE PAREIŠKIMAS DULLESUI

Min. P. Žadeikis taip atsiliepė dėl žinių apie JAV lėktuvų iskrėdimą į Lietuvos teritoriją: „Turiu garbės atkreipti dėmesį į pranešimus, pasirodžiusius šiandien Amerikos spaudoje, kur sakoma, kad Sovietų ambasadorius Washingtone įteikė Valstybės Departamentui protestą dėl tariamo Amerikos lėktuvų pažeidimo Sovietų teritorijos. Šie pranešimai minėjo kai kurias vietas, ties kuriomis lėktuvai būvę pastebėti. Lietuvos miestai Kaunas ir Vilnius buvo minimi kaip priklausančios Sovietų Sąjungai.

Pagal tarptautinę teisę SOVIETŲ SĄJUNGA NETURI TEISĖS PRETENDUOTI, KAD LIETUVOS RESPUBLIKA YRA SOVIETŲ SĄJUNGOS DALIMI.

Pretendavimas į šiuos abu Lietuvos miestus reiškia, kad da bartinė Sovietų vyriausybė pili nai pritaria Stalino imperialisti nės didybės manijos politikai.

Lietuvių tautos vardu noriu pareikšti, kad Sovietų ambasa doriaus protestas neturi teisės to pagrindo.

Prie šito galima dar pridėti, kad JAV nėra pripažinusios Lietuvos pavergimo, todėl jų neaisio jokia sutartis, kad jos būtų kaltos prieš Rusiją, jeigu ir iš tikrųjų JAV lėktuvai būtų iskrėdę į Lietuvos teritoriją. Ir kokią teisę Maskva turi kalbėti Lietuvos ir Baltgudijos vardu, jeigu jos yra savarakiškos, kaip Maskva tvirtina?

Bet pas imperialistus logikos neieškokime.

Nepaprastas įvykis praėjusią savaitę sujudino žmoniją. VENGŲ LĖKTUVE ĮVYKO KRUVINOS KOVOS

ir vengrų lėktuvus nusileido Vokietijos aerodrome Ingolstate. Pasirodė, kad keleiviniai lėktuvai besikreiant, antikomunistai, kurie sumanė patekti į laisvę, pareikalavo lėktuvą vesti į Vokietiją. Komunistai nesutiko. Įvyko kruvinas susirėmimas, kurio pasekmėje 7 asmenys buvo užmušti. Kamunistai mūšį pralaimėjo. Vienas keleivis

sugrįžo į Vokietiją. Lėktuvas buvo iskrėdęs 320 kilometrų (200 mylių) į „Sovietų Sąjungos teritoriją“ ir joje išbuvo 1 val. 32 minutes.

Liepos 5 d. 7.41 val. r. lėktuvas, vėl dvimotoris, skrido Bresto, Pinsko, Baranovičių, Kauno, Karaliaučiaus keliu. Bu

LIETUVIŲ KONFERENCIJA SU SENATORIAIS

Birželio 27 d. Jungtinių Valstijų narys inž. Antanas Rudis, sen. sen. Herbert H. Lehman (dem. Wayne Morse (iš Oregon), Al iš New Yorko) ir sen. Pat. Mc to pirm. L. Šimutis, ten. James Namara (dem. iš Michigan). H. Duff (resp. iš Pennsylvani Pietuose ir konferencijoj daly jos), sen. William Langer (re vavo ir sen. William F. Know sp. iš No. Dakota), vysk. Vin land (resp. iš Kalifornijos) ir reikalų. Žiūrint iš kairės dešim nės: sen. Hubert H. Humph Douglas (dem. iš Illinois), Al Massachussets tačiau iš pasi rey (dem. iš Minnesotos), Alto to sekretorius dr. P. Grigaitis, tarimų jie išėjo anksčiau, to

LIETUVIŲ KONFERENCIJA SU SENATORIAIS

MAŠINŲ FONDO VAJUS

„N. L.“ Mašinų Fondo va P. A. Kenstavičius mus vis pa jus tęsiamas. Dideliu dėkingu informuoja apie didžiųjų Kana mu minime sekančius vajuos da dos kalnų - Kordiljerų - sritį ir lyvius ir lietuviškosios spaudo apie darbus bei gyvenimą CNR židinio rėmėjus:

Prof. Dr. A. Zubrys, Toronto, Ont.20,00 Vladas Bakūnas, Pembroke, Ont.10,00

Jurgis Skardis, Sault, St.-Marie, Ont. 10,00 Pastovus, nuosirdus ir daug pa siaukojančio darbo padedęs N. L. bendradarbis Sault-St.-Ma rie, Ont., J. Skardis savo pini ginį inašą NL Mašinų Fondui palydi tokiu pasisakymu: „Ši tokią auką ar prisidėjimą skai je 300, Naujojoje Vilnioje net us, moterims nuo 55 m. amžia us, išdirbusioms 20 metų. O esą visai blogai. Matyt, žmo nės į dar didesnę vergiją nenori jokiū būdu vykti. Deja, oku pantas turi priemonių „savano riškumą“ realizuoti — vietoje neduodamas darbų, persekioja, išveža į Sibirą ir tt.

Išvežamieji Pavlodare, kuris yra 200 mylių į rytus nuo Oms ko, stato aliuminijaus fabriką. Sibire dabar yra vietų, kur su sidarė jau „antra Lietuva“: iš tisi kaimai vien lietuvių, kurie telkiasi į bendruomenes.

Trumpos žinios. — Pakartotinai giriamasi, kad šiemet Lietuvos kurortai laukia 50.000 vasarotojų. Bet juk toks skaičius visai nepakan kamas patiems Lietuvos žmo nės, kurie dar nepriklausomy bės laikais dešimteriopai dides niu skaičium naudodavosi ku rortais ir vasarvietėmis. O da bar giriamasi, kad į Lietuvos kurortus suvažiuosia net iš vi a. a. Prezidento Griniaus našlė Britanijos, Šveicarijos ir Vokie tijos ir lietuvių delegaciją įėjo kitų „broliškiųjų respublikų“. Ir kodėl iš taip toli važiuoja Klimas, Macevičiūtė, Narakas, žmonės į Lietuvą? — Galima spėti, kad ne tiek jie nori ku rortų, kiek jieško geresnio gy venimo sąlygų. O Lietuvos var das visoje sovietijoje yra žino mas kaip „Mažosios Amerikos“ vardas.

Nuo šių metų rudens Vil niuje pradėsias veikti Kauno no Politechnikos instituto sky rius.

Rokišky esanti baigiama įrengti elektros jėgainė, kuri pirmoje eilėje elektra aprūpin sianti kolūkius.

Po mėnesio gastrolių po Pietų Ameriką sugrįžusi SSRS krepšinio komanda, kurioje tris žaidėjai ir komandos treneris, Kolakauskas, esą lietuviai.

Liepos 12 d. Palangoje įvykęs piramasis simfoninis kon certas, dalyvaujant sol. Petraš J. Mikuckis, Baltimore, Md.5,— V. Aglinskas, Toronto .1,— tai, kad Černiakovskio kolūkis, A. Einikas, Toronto .2,— esąs prie pat Mariampolės, Mas Nuoširdžiai rėmėjams dėko kvos žemės ūkio parodoje ga jame.

VIDA BALUONYTĖ ir VYTAUTĄ REMEIKĄ SUKŪRUSIUS LIETUVIŠKĄ ŠEIMOS ŽIDINĮ NUOŠIRDŽIAI SVEIKINAME IR LINKIME LAIMINGO GYVENIMO Marija ir Vaclovas Fužauskai.

nuotraukoj jų nematyti. Kaip žinoma, sen. Paul. H. Do uglas amendmentas skirti po vergtųjų tautų laisvinimui 20 mil. dol. Senato plenumo už girtas birželio 29 d. Šis pasitari mas daug padėjo šiam dideliame laimėjimui pasiekti.

VILNIAUS RADIJĄ KLAUSANT JAUNIMAS IŠVEŽAMAS Į SIBIRO PLOTUS

Iš Vilniaus į Pavlodarą Ka vės I premiją ir keliasdešimt zachstano srityje, liepos 1 d. iš kolūkiečių medalius. Taip oku ejo transportas su šimtaine jau pantas bando paskatinti kol nuolių, „savanoriškai“ vykstan ūkiečius dirbti kolūkio darbus, čiu į „sovietines statybas“, o kurie niekaip nesiseka.

Šiaulių dviračių fabrikas kasdien pagamina 530 dvira čiu, kurie ešą eksportuojami į Afganistaną, Iraną, Suomiją, Aišku: vergų darbu pelnoma so vietams doleriai, o savi žmonės paliekami be dviračių.

Esąs priimtas pensijų įsta tymas, pagal kurį vyrams pen sija bus išmokama nuo 60 me tų amžiaus, išdirbusiems 25 me tus, moterims nuo 55 m. amžia us, išdirbusioms 20 metų. O kaipgi tiems, kurie nedirbo to kių darbų, kurie užskaitomi da rbais? Senatvėje jiems reikia mirti badu?

Vilniuje koncertavo Mont realui ir Torontui žinomas Metropolitan operos solistas Pierce.

Vilniuje atidaryta Gruzijos meno paroda.

Vilniuje buvo anglų muzikos koncertas, kurį išpildė Radijo simfoninis orkestras. Koncer tas buvęs nepaprastai įdomus, bet orkestras — labai prastas.

Vilniaus konservatoriją šie met pabaigė sopr. Vašnadzė, meco Laurinaitytė ir Garbato va, bosas Rubinov. Iš 4 — tik tai viena lietuvių.

Čikagoje mirė simfoninio or kestro smuikininkas Adukas Misevičius, 38 metų amžiaus. Jis Čikagos simfoniniame orkes tre buvo užėmęs svarbias pa reigas.

Už nedisciplinuotą elgesį ai kštėje Can. Cont. lygos vadovy bė dviem savaitėm suspendavo, Aušros žaidėją J. Dauginį.

V. Vokietijos premjeras Adenaueris susitarė su Nehru dėl bendradarbiavimo. Nehru pasisakė už Vokietijos vienybę.

Vengrijos darbininkai pa reikalavo sumažinti iš jų algų išskaitymus.

JAV įteikė Rusijai notą dėl JAV lakūnų, kurių dalis lai koma Vorkutoje.

J. Kuprevičius, Mtl.1,— J. Balsys, Mtl.2,— P. Skvarnavičius, London, Ont.1,— M. Meškauskas, Sudbury, Ont.1,— J. Locaitis, Mtl.1,— F. Safrončikas, Verdun .1,— J. Mikuckis, Baltimore, Md.5,— V. Aglinskas, Toronto .1,— A. Einikas, Toronto .2,— Nuoširdžiai rėmėjams dėko kvos žemės ūkio parodoje ga jame.

AUKOS „N. L.“

J. Kuprevičius, Mtl.1,— J. Balsys, Mtl.2,— P. Skvarnavičius, London, Ont.1,— M. Meškauskas, Sudbury, Ont.1,— J. Locaitis, Mtl.1,— F. Safrončikas, Verdun .1,— J. Mikuckis, Baltimore, Md.5,— V. Aglinskas, Toronto .1,— A. Einikas, Toronto .2,— Nuoširdžiai rėmėjams dėko kvos žemės ūkio parodoje ga jame.

N. L.

Balfas Muenchene. laikomas Monitoringas ir tt.

SVARBŪS PAVERGŲJŲ TAUTŲ SEIMO
NUTARIMAI

2-sios PJT sesijos paskutiniai posėdžiai

Birželio 21-22 dd. New Yor reikalas būtų ir Vengrijos rei ke įvyko 2-sios PJT sesijos pa kalas, Lietuvos reikalas būtų skutiniai posėdžiai.

PJT pir-kas dr. V. Masens sauly vykstanti revoliucija ne pa padėčiai sovietų pavergtuose kraštuose iširti.

Savo vienbalsiškai priimta me nusistatyme

dėl Maskvoje pasirašyto Sovietų vyriausybės susitarimo su Tito PJT Seimas konstatuoja,

kad Maskvos ir Belgrado dik tatorių susitaikymas reiškia naują tarptautinio komunizmo ofenzivos prieš laisvąjį pasaulį fazę, kurioje Tito skiriamas specifinis vaidmuo, ir kad nuo dabar laisvasis pasaulis turės reikala su vieningu, Chruščio vo ir Tito vadovaujamu, komunistų bloku.

RESPUBLIKINĖ
BIBLIOTEKA

1954 m. Vilniuje buvo pradėta respublikinės bibliotekos rūmų statyba. K. Povilaitis, Kauno viešosios bibliotekos direktorius, kelia mintį, kad į Vilnių reiktų perkelti respublikinės bibliotekos iš Kauno knygų fondą, kuris šiuo metu siekia apie 700.000 knygų, o iki 1957 m. pabaigos prašoks milijoną egzempliorių. Į respublikinę biblioteką taip pat reiktų įjungti kitų įstaigų fondus, kaip Knieties arkivysk. M. Reinys, vysk. Vin. Borisevičius, vysk. T. Ma tulionis, vysk. P. Ramanaus kas tebėra kalėjime, arba ištrėmime arba kaip kitaip savo pareigas eiti sukludyti.

CHICAGOS SPORTINĖJE
PADANGEJE

Birželio 10 d. Chicagos Lietuvių Futbolo Klubas „Vainutas“ futbolininkai buvo nukeliavę 80 mylių atstume nuo Chicago esantį Rockford miestą, kur susitiko su vietos futbolo komanda. Čia mūsiškiai, žaidžia

Iliustravo O Keefe'o užsakymu
Andries Emmink, Olandijoje
gimęs Kanados dailininkas.

seni KANADOS papročiai...

CIVIC HOLIDAY

Ši šventė pirmą kartą buvo švęsta 1869 metais. Civilinė šventė įvesta Toronte specialiu miesto tarybos nutarimu. Vėliau tai pasekė daugumas kitų vietovių. Šiandien ši šventė virto visos Kanados papročiu. Šiais metais Civilinė šventė bus švenčiama rugpjūčio šeštą dieną

O'Keefe's
OLD VIENNA
BREWERY LIMITED

Kelionės ir svajonės.

Iš VLIK'o sesijos

Kelios paskutinės savaitės proseneliai gyvena... O juk Šiaurinės Amerikos lietuvių gy proseneliai buvo baudžiaunin venime tiek gausios žymiai įvairiai. Ir koks būtų mūsų t ykiais, kad jiems visiems paka vynės žmonių gyvenimas, jėnkamai suminėti reiktų dien g jie nemokėtų svajoti ir vil raščio, ypač, kad tie įvykiai su tis, kad jų svajonės išsipil siglaudė į dvi-tris savaites. Ta dys? Ir aš pats, pergyvenęs čiau ir savaitraščio skaitytoja tris karus ir, galima sakyti, ms yra verta žinoti bent svar gyvenime temats tikrai aki besnius faktus. Kad tas faktų mirksnines šviesesnes prošvais konstatavimas nebūtų nuob tes, amžių baigiu gyvendadus, jam duodama pasikabty mas... deja, svajonėmis. Gal mų forma, kartais, jeigu pasi ir gerai, kad ir į kapus daugu taiko „nukalbant“ ir į šalis, at mas žmonių nueina su svajo seit — ne tikiai kalbant apie nėmis. Lengviau ir mirti. Sva jau įvykusius faktus, bet ir pa jojant.

Sako, Napoleonas daugelį savo karo žygių padaręs kurs ja ir laimingi... svajonėmis. tydamas savo karių svajones. Tiesa, Amerika labai prakti Prieš mūsų jis kariams sa kas kraštas, bet turbūt todėl, kės: jūs dabar nuplyšę ir al kad jo žmonės daug svajoja, kani, o ten, kur aš jus vedu, daug fantazuoja. Ir dėl to daro si taip, kad galų gale svajonės susilieja su tikrove. Įdomu ir Taip dabar daro ir komunis gražu yra, kada svajonės tam tai. Jūs — proletarai, sako, bet buržujai turi daug turty, aukmo, maisto, — eikite ir pa siimkite... Tat, ir vergija pa laikoma svajones keliančia pr opaganda.

Napoleonas sugniužo, su svajojau: kas gi ten, už to miš gniužo ir garbintasis daugiau už Dievą Stalinas, sugniužo ir kiti jėgos ir smurto „vadai“, su pusę žemės rutulį, vis neuž mirštų tų jaunystės svajonių. satelitais. Bet svajonės liks. Ge Tėvo kieme, atsimenu, prieš 50 metų susirinkdavo kaimo ūkininkai ir, baigę mokėti už žemę po baudžiavos, išperka muosius mokesčius susirūpi nę buvo, kad tikiai negrįžtų baudžiava, apie kurios atnau

jinimą pasklisdavo gandų. Bū damas gimnazistų, juos įtiki nėjau, kad tai neįmanoma. O vis dėlto, kaip dabar matome, jų baimė, pagrįsta vien nujau timu, buvo ne be pagrindo. je” ir „Dirvoje“ paskleidė tūlų savo svajonių, nedaug bendra turinčių su tikrove, Galima tai suprasti tikiai kaip svajones.

E. Čekienė parašė suminėtiems laikraščiams taip, kaip ji svajo la. Tikrenybeje ir vlikinės tū jos svajonės daug kitaip atro do.

Kai rašančiam teko pasisaky ti, jog VLIKO santykiuose su Diplomatu šefu yra ir buv. VL IKo vadovybės kaltės, prof. dr. J. Pajaujįs labai gražiai meti pluoštą ryškios šviesos, kuri objektyviai ir jautriai nušvietė tuos praeities VLIKo su Diplo matų šefu santykius. Tai yra teisinga ir būdinga.

Dr. J. Pajaujįs, jautriai ir labai sąžiningai vertindamas minėtą praeitį, pareiškė:

„TAI BUVO ILIUZIJŲ
KOVA“.

Visai teisinga, pabrėžė Dr. Pajaujįs, ką apie VLIKo praeitį pasakė J. Kardelis (kad VLI Kas bandė būti ir seimu ir vy riausybe). Bet dėl to nėra kas kaltinti, nes ne vienas VLIKas turėjo iliuzijų. Ir šiandien mes galime pripažinti, kad tokių pa stangų buvo. Tą žino ir p. Sidzi kauskas (p. Sidziakauskas gal vos linkterėjimu sutinka), bet tai buvo geros pastangos. Mes būtume galėję džiaugtis, jeigu taip būtų atsitikę, kad būtume buvę pripažinti. Deja, tai buvo iliuzijos.

Taip pat buvo iliuzijų ir iš Dipl. šefo pusės. Jis taip pat de ponavo vad. Kybartų aktus val stybėms, bet jos jų nepripaži no. Tai buvo taip pat iliuzijo mis pagrįstos pastangos. Ir kai tos iliuzijos susidūrė tarpusavyje, įvyko iliuzijų kova. Už tai mes negalime kaltinti nei VLIKo, nei Diplomatu šefo. Bet tikrai taip buvo.

Dabar ta prof. dr. J. Pajaujo labai reljefingai apibūdintoji iliuzijų kova pasibaigė ir tenka atsakyti. Politinis, diplomatinis dū. Visa tai daro VLIKo tarny bos. Tat, tautiečiai, darote ge alybės keliu yra VLIKas pasu nių gairių, kiek visokių šalutė te vėnės labui, kai aukojate išlai kyti, trapių niuansų ir net Tautos Fondui. Iš jo lėšų visa ilgai besitęsiančio laukimo pa tai išlaikoma. Be jūšų aukų ši darinys. Ne visi gali jį net su tie darbai turėtų sustoti, ir di be!

Ko pasisakymuose, kurie buvo perdėm rimti ir objektyvūs, veik be jokių pasikarščiavimų išsakyti, buvo paliestas ir

SPAUDOS KLAUSIMAS,

apie kurį kalbant, „Vienybė“ užsidėjo antraštę — „Demokra Kardelis siūlo įvesti lietuvių laikraščiams cenzūrą!“

„Vienybė“, kuri cenzūrą garbino ir iš jos laikų pelnėsi, ži noma, iš to džiaugsmas, kad štai ir Kardelis, kuris nuo tos cenzūros kentėjo, pritaria cen zūrai. Bet tai tikrai „Vienybės“ iliuzijos. Iš tikrųjų klausimas buvo pastatytas rimtai ir objek tyviai. Buvo pasisakyta, kad mūsų spaudoje yra daug berei kalingo vieni kitų niekinimo.

Žeminimo, bendrai — nekultū ringos polemikos, dezorientuo tos ir dezorientuojančios. Ir dėl buvo siūloma sušaukti visu lai kraščių redaktorių pasitari mą, kuriame būtų išsiaiškinta ir nusistatyta ateityje nesinau doti nekultūringa polemika ir vieni kitų niekinimu. O ir vai ksnų atžvilgiu laikytis arčiau da medžiagą kitoms radijo sta tims. Toms valandėlėms išlai kyti reikia personalo ir reikia joms paruošti medžiagą. Visa tai daro VLIKas.

O koks VLIKo nusistatymas dėl veiksmų santykių, yra pa y. — stotis, kuri užrašo Vil sakių labai rimtoje VLIKo re zoliucijoje, paskelbtoje 26 zoliucijoje, „Neprikl. Lietuvos“ meryje (1-me pusl.).

Kalbant apie VLIKą dažnas lietuvis paklausia: o

KĄ VLIKAS VEIKIA?

Lygiagreta išgirstame kitą paklausimą: o ką veikia diplo nias priimti, reikia jas surū matai ir Diplomatu šefas? Tai šiuoti, sukataloguoti, multipl ngva statyti, bet ne taip lengva darbai reikalingi didelių išlai kyti reikia personalo ir reikia joms paruošti medžiagą. Visa tai daro VLIKas.

Ir dar VLIKas. VLIKas, be to daro apklausi birželio numeris, skiriamas Lie tuvos rezistencijai. Viršelį puo

bių paroda buvo suruošta Čika kia mokslo. P-lė Šakytė gavo daug sveikinimų ir gražių dova

1906 m., meno mokyklą baigęs Kaune 1934 m., specializavėsis vakarų Europoje.

Birželio 4 d. Browno Univer sitetą Providence, R. I., baigė lietuvaitė Roberta M. Šakytė ir gavo BA laipsnį. P-lė M. Šaky tė yra Brocktone gimusi lietu vaitė susipratusių lietuvių šei apie Malonu, kad lietuviai sie rą.

● Jau pasirodė Lietuvių Dienų birželio numeris, skiriamas Lie tuvos rezistencijai. Viršelį puo

šia St. Lozoraitis, o turiny yra visa eilė idomių straipsnių: Juo zas Braziatis rašo apie rezisten ciją tremty, A. Devenienė apie lietuvių Sibire, St. Santvaras apie Lietuvos Valstybinę Ope

VLIKas, be to daro apklausi nėjimus visu, kurie atvyksta kokių nors būdu iš už geleži nės uždangos. Reikia atvirai pa sakyti, kad vakarų valstybės labai nepalankios tokiems ap klausinėjimams. Tenka vis vien apklausinėti. Bet už tai gaunamos žinios, nors ir pla čiai panaudojamos, arba lieka VLIKo žinioje, arba paduoda mos be pavardžių asrėnų, iš kurių jos gautos. Tat, kaip ma tome, VLIKo darbininkai turi daug sunkumų. Jeigu pridėsi me, kad VLIKo darbuotojai pastoviai puolami ir terorizuo jami sovietinių agentų, kurie kiekvienam jų pakartotinai gra sina, įsiverždami net į jų bu tus, o valdžia į tai nereaguoja, tai turėsime vaizdą, kad tie žmonės dirba tikiai iš pasiauko jimo Tėvynei.

Čia suminėta tikiai dalis VL IKo ir jo Vykdomosios Tary bos darbų. Yra ir kitų darbų, kurie čia neminimi: pav., san tykiai su kitomis pavergtomis tautomis, santykiai su Euro pos valstybių atstovais ir tt. ir tt.

Niekas be VLIKo šių darbų nedirba ir nedirbs. Tat, visu mūsų pareiga, kiek išgalint, au koti Tautos Fondui, iš kurio lėšų visa tai finansuojama.

Eg laikam ir visa ta mūsų kova už Tėvynės laisvę atrodo lyg svajonė. Svajone atrodė ir kova su carine Lietuvos oku pacija, bet svajonė buvo tapusi realybe. Ir todėl ir dabar, kai žmogus sąmoningėja, kai jo są žinė darosi jautresnė tiesai, kai sąmoningumas vis giliau įlei džia šaknis žmonių daugumoje, — vergijai vis mažiau glimybų išsilaikyti. Todėl ir mūsų sva jonė — būti laisvais, plačia pra sme, — neabejotinai taps realy (bus daugiau)

Chruščiovas nuvainikuoja Staliną

NIKITOS CHRUSČIOVO KALBA UŽDARAME
XX KOMPARTIJOS SUVAŽIAVIME MASKVOJE.

„Šią kalbą turėtų skaityti ir studijuoti visame pasaulyje“, — pasakė JAV sekr. D. F. Dulles.

4. Chruščiovas atidengia baisų kriminalistinį komunistų partijos supuvimą.

Stalino bendradarbis Nikita nuo 1905 metų. Chruščiov toliau taip kalbėjo: Eiche buvo suimtas 1938 m. „Stalinas priverstė partiją ir bal. 29 d., remiantis šmeižtais, NKVD naudoti masinį terorą. be SSSR prokuroro patvirtini Tikrenybė šis teroras nebuvo mo.

Eiches bylos tyrinėjimas buvo dotojų klasių likučius, bet prieš vo taip daromas, kad Sovietų padorius partijos ir Sovietų val istatymai buvo kuo brutaliskia stybės darbuotojus; prieš juos usiai sulaužyti, ir dar lydint sa buvo mesti melagingi, purvini uvališkumui ir klastojimams. ir absurdiški kaltinimai dėl Eiche buvo priverstas turtu „dviveidiškumo“, „špionažo“, rū pagalba pasirašyti iš kalno „sabotažo“, pasirošimo prie teismo tardytojų paruoštą pri sipažinimo protokolą, kuriuo išgalvotų „samokslų“ jis ir keletas kitų žymių parti jos darbuotojų buvo apkaltinti priešovietine veikla.

Naudojantis Stalino formula vimu, būtent, kad juo arčiau so cializmo, juo daugiau turėsime priešų ir naudojantis centro ko miteto „vasario-kovo plenumo priimta rezoliucija, paremta Je žovo pranešimu, provokatoriai pradėjo dangstyti partijos var du masinį terorą prieš partijos ir prieš Sovietų valstybės kad rus bei paprastus Sovietų pilie čius.

Yra žinoma, kad brutaliskai sauvaliauta su vadovaujančiais partijos darbuotojais.

Dauguma centro komiteto narių ir kandidatų, išrinktų 17-me partijos suvažiavime ir are suotų 1937-8 metais, buvo paša linti iš partijos neteisėtai, bru tališkai sulaužius partijos statu tą.

Dabar, patikrinus kai kurias vadinamų „šnipų“ ir „sabotaž ninkų“ bylas, buvo rasta, kad visos šios bylos buvo sufabri kuotos.

KALTĖS PRISIPAŽINIMAI IŠ DAUGELIO SUIMTŲJŲ IR APKALTINTŲ PRIEŠINĖ VEIKLA BUVO IŠGAUTI ŽIAURUMU IR NEŽMONIŠ KOMIS TORTŪROMIS.

Centro komitetas laiko būti na painformuoti suvažiavimą apie daugelį tokių sufabrikuo tų „bylų“.

Piktos provokacijos, slykš čios falsifikacijos ir revoliuci nės teisenos kriminalinio laužy didelių nusikaltimų prieš parti mo pavyzdys yra byla buvusio centro koimtetio politbiuro na sipažinimas prie kontrrevoliuci rio, vieno iš žymiausiųjų parti nės veiklos. Byla yra tokia: ne jos ir Sovietų vyriausybės dar begalėdamas iškentėti tortūrų, buotojų draugo Roberto L. Ei man suruoštų Ušakovo ir Niko ches, kuris priklausė partijai lajevo (ir ypač pirmojo), ku

rie išnaudojo savo žinojimą, kad

MANO SULAUŽYTI ŠON KAULIAI DAR NĖRA KAIP REIKIANT SUGIJE IR LABAI SKAUDA

— aš buvau priverstas apkal tinti save ir kitus.

„Didžiąją mano prisipažini mų dalį pasiūlė arba padiktavo Ušakovas. Jei viena kita dalis istorijos, kurią Ušakovas sufab rikavo, o aš psirašydavau, ne labai derindavosi, mane privers davo pasirašyti kitą variantą. Lygiai taip pat buvo elgiamasi ir su Ruchimovičium. Visų pir ma aš įrašiau savo vardą, pas kui nurodė man įdėti Mežlaukį. Panašių incidentų buvo ir dau giau.

„Aš prašau ir maldauju, kad jūs dar peržiūrėtumėte mano by lą ir ne tam, kad išgelbėčiau sa vo gyvastį, bet tam, kad būtų galima atskleisti tą niekšingą provokaciją, kuri, kaip kokia gyvatė, vyniojasi aplink daugy bę žmonių ir didele dalim kaip tik dėl niekšingų ir kriminali nių šmeižtų prieš mane. Aš nie kad neapgačiau jūsų arba par tijos. Aš žinau, kad žūstu per partijos ir liaudies priešų žemą ir niekšingą darbą, nes jie su galvojo provokacijas prieš ma ne“.

Turėtų atrodyti, tėsė Chruš čiovas, kad toks svarbus pareiš kimas buvo vertas centro komi teto svarstymo. Tačiau to ne buvo padaryta; pareiškimas bu vo perduotas Berijai, o politbiu ro kandidato, draugo Eiches baisyus kankinimas buvo tęsia mas toliau.

1940 m. vasario 2 d. Eiche at gabeno į teismą. čia jis neprisi pažino prie jokio nusikaltimo ir štai ką pasakė:

„Visuose vadinamuose ma no prisipažinimuose mano nė ra nė raidės parašyta, išskyrus mano parašus protokoluose, kurie man buvo primesti.

AŠ PRISIPAŽINAU SPAU DŽIAMAS TEISMO TARDY TOJŲ, KURIE PRADEJO MANE KANKINTI NUO PAT SUĖMIMO.

Pats svarbiausias mano uždavi nys yra pasakyti teismui, parti jai ir Stalinui, kad aš nekaltas. Aš niekad nenusikaltau jokia konspiracija. Aš mirsiu, tikėda mas partijos politikos tiesa, kaip aš tikėjau visą savo gyve nimą“.

Vasario 4 d. Eiche buvo su šaudytas. Dabar

BUVO KUO TIKRIAUSIAI NUSTATYTA, KAD EICHĖS BYLA BUVO SUFABRIKUOTA.

Jis buvo reabilituotas po mir ties.

Draugas Jan Rudzutak, po Sverdlovo srities NKVD vy litbiuro narys-kandidatas, par riausioji būstinė „suseke“ va tijos narys nuo 1905 metų, ku dinamą „Uralo sukilimo štabą“ ris praleido 10 metų caro sun — dešiniųjų, trockininkų, so

kiųjų darbų katorgoj, visiškai atšaukė teisme savo prisipažini mą, kuris buvo išgautas jėga. Augščiausiojo karo teismo ko legijos sesijos protokole yra ši toks Rudzutako pareiškimas:

„Vienintelis mano prašymas teismui yra — painformuoti vi sasajunginės komunistų parti jos centro komitetą, kad NKV D tarpe yra vis dar nesulikvi duotas centras, kuris

AMATININKISKAI FABRI KUOJA BYLAS, KURIS PRIVERČIA NEKALTUS ŽMONES PRISIPAŽINTI;

kad nėra galimybės įrodyti ne kaltumą kaltinimais, pagrįstais įvairių asmenų prisipažinimais. Tardymo būdai yra tokie, kad jie priverčia žmones meluoti ir dergti visiškai nekaltus žmo nes.

Šis Rudzutako pareiškimas nesulaukė dėmesio, nežiūrint fakto, kad Rudzutak tuo laiku vadovavo centro kontrolės ko misijai, kuri buvo sudaryta pa gal Lenino supratimą kovai už partijos vieningumą. Šitokiu bū du krito viršininkas šio labai autoritetingo partijos organo, kaip auka brutalisko sauvalia vimo. Sprendimas buvo paskel btas, per dvidešimt minučių jis buvo sušaudytas.

Po rūpestingo šios bylos per žiūrėjim o1955 metais, nustaty ta, kad kaltinimai prieš Rudzia taką buvo neteisingi ir kad jie buvo paremti melaginga me džiaga. Rudzutakas buvo reabi lituotas po mirties.

Kaip buvę NKVD darbuoto jai fabrikuodavo visokius nebū tus „antisovietinius centrus“ ir „blokų“, naudojant provoka cinius metodus, matyti iš drau go Rozenblumo prisipažinimo; jis buvo partijos nariu nuo 1906 metų; jį suėmė Leningra do NKVD 1937 metais.

1955 metais peržiūrint Ko marovo bylą, Rozenblumas at skleidė tokį faktą: kai jį 1937 metais suėmė,

PRIEŠ JĮ GRIEBĖSI BAISIŲ KANKINIMŲ,

kurių metu jam buvo įsakyta prisipažinti prie klaidingų ži nių apie jį ir kitus asmenis. Pas kui jį nuvedė į Leonid oZakovs kio kabinetą; jis pažadėjo iš leisti jį ta sąlyga, jei jis teisme klaidingai prisipažins, kaip kad buvo NKVD surašę 1937 me tais jo „sabotažinę, špionažo ir priešvalstybinę veiklą“ teroris tų centre Leningrade. Tai buvo netikėtu būdu sufabrikuotas „antisovietinis samokslas“.

Tokie tai žemi dalykai buvo praktikuojami.

DAR DAUGIAU BYLOS BU VO FALSIFIKUOJAMOS PROVINCIOJ.

First for thrills

Vandens ski paskui greitą mo torlaivį tapo daugelio kanadie čių mėgiamu sportu.

First for quality

Smagiam atsigavimui karš tomis vasaros dienomis prisi pildykite stiklą vėsiaus Dow — geriausio Kanados alaus.

Only DOW is 'COOL CONTROL' brewed

St. CATHARINES, Ont.

KVIEČIAME Į ROMUVĖ NŲ GEGUŽINĖ

Rugpjūčio 18 d. Niagaros šomos tą dieną parengimų ne Pusiasalio Ramovėnų skyrius daryti, bet dalyvauti Ramovė rengia viešą, su bufetu, gegužinių rengiamoje gegužinėje.

ne, St. Catharines priemiesty, Port Weller, Garden City Be ach, kuris yra ant Onterio ežė • Ruošiantis Šeštosiom Sporto ro kranto. Ten pat galima ir žaidynėms Detoroite Toronto maudytis arba ilsėtis gražiam lengvaatletai rimtai dirba. Aušros sportininkus mokina Rengiamos gegužinės tikslas inž. J. Gaizutis, Vytyčius tre —sudaryti pajamų, skyriaus vė niruoja žinomi lengvaatletai re liavos įsigijimui. kordistai A. Kernius ir A. Su Apylinkės organizacijos pra pronas.

cialrevoliucionierių, bažnyti' Čubarui, Postyševui, Kosarie ninkų bloko organą — kurio vui ir kitiems.

vadas neva buvęs Sverdlovo srities partijos komiteto sekre torius ir visasajunginės komu nistų (bolševikų) partijos cent ro komiteto narys Kabakov, įs tijos kadrums buvo padaryti tojos į partiją 1914 metais.

Kvotų medžiaga iš tų laikų rodo, kad beveik visuose kraš tuose, srityse ir respublikose turėjo būti „dešiniųjų, trocki ninkų, špionažo-teroro ir diver santų-sabotažininkų organizaci jų ir centrų“ ir kad tų organi zacijų vadai kaip taisyklė — dėl nežinomos priežasties — turėjo būti kraštų arba respub likų komunistų partijų arba ce ntro komitetų pirmieji skereto riai.

DAUG TUKSTANČIŲ GAR BINGŲ IR NEKALTŲ KOMUNISTŲ MIRĖ TOKIŲ „BYLŲ“ BAISIAUS FALSIFI KAVIMO PASEKOJ,

kadangi būdavo priimami viso kiaus purvini prisipažinimai ir kadangi versdavo jėga apkaltin ti save ir kitus. Visiškai šitokiu 7.679 žmones, iš kurių daug re būdu buvo sugalvotos „bylos“ ir garsiems partijos ir valsty bės darbuotojams — Kosiorui, Bus daugiau.

SIUNTINIAI LIETUVON IR SOVIETŲ RUSIJON

GRABOWSKI
EXPORT-IMPORT CO IR VAISTINĖ

London, England

Ypatingai žemos kainos vaistams. Garantuotas pristatymas. Visus mokesčius apmoka siuntėjas.

Dėl smulkesnių informacijų ir kainoraščių kreipkitės pas šios b-vės atstovą Kanadoje

K. Gudžiūna

2648 Hogan St., Montreal, Que.

Tel. LA 5-6633

Sta Nu DE LUXE DRY CLEANERS
143—8th AVENUE, LACHINE
Lietuviams nuolaida.
Sav.: P. RUTKAUSKAS.

LIODESIO VALANDOJE

KREIPKITES PAS

Laidotuvių Direktorių
C. Halpin Funeral Home Reg'd.

KOPLYCIA VERDUN — WILLIBRORD AVE

4500 VERDUN Ave., Verdun. — Tel. YO 3440.

MONTREAL OVERSEAS PARCEL SERVICE

4112 St. Laurent Blvd.,

PL 4725

SIUNTINIAI LIETUVON

Nauji ir dėvėti drabužiai, medžiagos, maistas, vaistai.

Mūsų vilnonės ir medvilninės medžiagos urmo kainomis!

Visos persiuntimo išlaidos ir muitai priimami čia — ga vėjui nereikia nieko mokėti.

Penktadieniais atidaryta iki 9 valandos vakaro.

Tel. TR. 1135

SPECIALIAI NUPIGINTA
RŪBŲ VALYMO KAINA.

Kostiumas 0.95

Paltas (lengvas) 0.95

Suknelė 0.90

Skrybėlė 0.85

ir t. t., ir t. t.

Paimam iš namų ir pristatome į visas Montrealio miesto dalis. Darbą atliekame sąžiningai.

Lietuviai sav.: J. Matulaitis, J. Kriaučiūnas, A. Majauskas.

TEL. TR 1135 — 2836 ALLARD ST.—MONTREAL.

Paimam iš namų ir pristatome į visas Montrealio miesto dalis. Darbą atliekame sąžiningai.

Lietuviai sav.: J. Matulaitis, J. Kriaučiūnas, A. Majauskas.

TEL. TR 1135 — 2836 ALLARD ST.—MONTREAL.

J. F. WILSON

Laidotuvių Direktorius

5531 Verdun Ave, VERDUN TR 6331

BELLAZZI — LAMY, INC

TR 5151 7679 George St., Ville Lasalle.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai. Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

HE 0211
HE 0311

Offline: 727 Argyle
VERDUN

VERDUN COAL Reg'd.

Gerard Vin, sav.

ANGLYS — MALKOS — KURO ALYVA

Lietuviška moterų kirpykla

DARO ŠUKAVIMUS, PUSMETINIUS IR TRUM- PALAIKIUS FRIZAVIMUS, DAŽYMĄ IR KT.

Sav. BIRUTĖ DODONA ITĖ B. M. Dodon).

2544 CENTRE St., Montreal.

Fitzroy 3292

